

ΕΝΟΤΗΤΑ 17

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 1828-1831

Καθηγήτρια: Ιορδανάκη Μαρία

ΓΕΝΙΚΑ

Ο Ιωάννης Καποδίστριας εκλέχτηκε κυβερνήτης της Ελλάδας από την τρίτη εθνοσυνέλευση Τροιζήνας (1827), ήρθε στο Ναύπλιο το 1828 και βρήκε τραγική κατάσταση (ληστεία, πειρατεία, εξαθλίωση, ανολοκλήρωτη επανάσταση κ.). Δολοφονήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 1831 στο Ναύπλιο.

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Πολίτευμα-Διοίκηση

- Ανέστειλε την ισχύ του συντάγματος της Τροιζήνας
- Συγκεντρώνει όλες τις εξουσίες για άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων (με τη βοήθεια του Πανελλήνιου-27 μέλη)-επικύρωση με Δ' Εθνοσυν.(Άργος)

Ένοπλες Δυνάμεις

- Συγκρότησε τακτικό στρατό αξιοποιώντας παλιούς αγωνιστές.
- Ίδρυσε **το Λόχο των Ευελπίδων**
- Κάνει πρώτα βήματα για οργάνωση τακτικού ναυτικού.
- Καταπολέμησε την πειρατεία (με τη βοήθεια του Μιαούλη)

Οικονομία

- Σχημάτισε το πρώτο κρατικό ταμείο με εισφορές ξένων (όχι με δάνειο)
- Αντικατάσταση των ξένων νομισμάτων με εθνικό (**φοίνικας**).
- Ίδρυσε τράπεζα (με τη βοήθεια του Εϋνάρδου)
- Εφάρμοσε αυστηρή λιτότητα στις δημόσιες δαπάνες.
- Ενίσχυσε και εκσυγχρόνισε τη γεωργία (νέες καλλιέργειες πχ πατάτα και μέθοδοι).

Εκπαίδευση (απόκτηση βασικών γνώσεων και επαγγελματικής κατάρτισης)

- **Ορφανοτροφείο της Αίγινας** (τρία αλληλοδιδασκτικά 4ετούς φοίτησης, τρία ελληνικά 3ετούς φοίτησης και αρκετά χειροτεχνεία).
- **Πρότυπον Σχολείον** (για όσους προορίζονταν δάσκαλοι στα αλληλοδιδασκτικά)
- **Κεντρικόν Σχολείον** (μελλοντικοί σπουδαστές του εξωτερικού)
- **Πρότυπον Αγροκήπιον** (γεωργική σχολή)

Ολοκλήρωση Επανάστασης

- Αναζωπύρωσε την επανάσταση (τελευταία μάχη στην Πέτρα της Βοιωτίας το 1829, με επικεφαλής τον Δημήτριο Υψηλάντη!).
- Με δικές του διπλωματικές ενέργειες πέτυχε επέκταση συνόρων.
(Συνθήκη Κων/πολης , 1832): Στερεά, Πελ/νησος, Σποράδες, Εύβοια, Κυκλάδες, νησιά Αργοσαρωνικού.

Αντιπολίτευση κατά του Καποδίστρια

1) **Λόγοι:** α) συγκεντρωτισμός του Καποδίστρια προκαλεί αντιδράσεις β) υποτιθέμενη ρωσοφιλία του προκαλεί τη δυσφορία της Αγγλίας και Γαλλίας. γ) μη παραχώρηση συνταγματικών ελευθεριών στο λαό.

2) **Αντίπαλοι:** Πρόκριτοι, караβοκύρηδες, Φαναριώτες, φιλελεύθεροι διανοούμενοι

3) **Εστίες:** Ύδρα, Πόρος, Μάνη

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1.** Πότε εκλέχτηκε ο Καποδίστριας ως κυβερνήτης της Ελλάδας;
- 2.** Ποια κατάσταση βρήκε ο Καποδίστριας, όταν ήρθε στην Ελλάδα;
- 3.** Σε ποιους τομείς επικεντρώθηκε η προσπάθεια του Καποδίστρια για την οργάνωση του κράτους;
- 4.** Πώς οργάνωσε ο Καποδίστριας τη διοίκηση του κράτους;
- 5.** Σε ποιες ενέργειες προέβη ο κυβερνήτης για την οργάνωση (συγκρότηση) ενόπλων δυνάμεων;
- 6.** Ποιες ήταν οι ενέργειες του Καποδίστρια για την οργάνωση της οικονομίας του κράτους;
- 7.** Πώς οργάνωσε ο Καποδίστριας την εκπαίδευση του κράτους;
- 8.** Γιατί ο Καποδίστριας δεν προχώρησε στην ίδρυση πανεπιστημίου;
- 9.** Ποια θέματα εκκρεμούσαν, όταν ο Καποδίστριας έφτασε στην Ελλάδα και πώς τελικά διευθετήθηκαν;
- 10.** Ποιοι και για ποιους λόγους άσκησαν αντιπολίτευση κατά του κυβερνήτη;
- 11.** Πώς εκδηλώθηκε η αντιπολίτευση κατά του κυβερνήτη και πού τελικά οδήγησε;

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΠΗΓΕΣ(ΜΑΙΟΣ 1828)

A) Προς τους ομογενείς Αγκώνος, Τεργέστης, Ενετίας και Λιβόρνου

... 'Αρτου και χρημάτων ανάγκην έχομεν. Εγώ εκ των λειψάνων της μικράς μου περιουσίας έδωκα ήδη. Κάμετε και εσείς, Κύριοι παν ό,τι δύνασθε προς βοήθειάν μας, στέλλοντες σίτον αραβόσιτον, όρυζαν και άλευρα και ό,τι εξοδεύσετε θα σας πληρωθεί εν καιρώ και παρά της Εθνικής Τραπέζης. Θαρσείτε Κύριοι ότι η Θεία Πρόνοια δεν θέλει μας εγκαταλείψει. Αλλά θυμηθείτε συγχρόνως ότι αυτή τους κόπους σας ευλογήσασα και βίους καλλίστους εξασφάλισα εις υμάς, σας προετοίμασε να αισθάνεσθε χαράν και ικανοποίησιν εις την εκπλήρωσιν των οφειλομένων προς την Ελλάδα.

- 1.Από ποιους και γιατί ζητάει βοήθεια ο Καποδίστριας με την επιστολή του;**
- 2.Ποια είναι τα συμπεράσματα σας για την οικονομική κατάσταση της χώρας, την εποχή που ανέλαβε ο Καποδίστριας;**

B) Προς τον Εϋνάρδο

...Καίτοι η παρούσα κατάστασις μας δεν προσφέρεται δια καλλιτεχνικάς ενασχολήσεις, σε παρακαλώ να διαβιβάσης εις τον καλλιτέχνην Βορτολίνην όλην μου την ευγνωμοσύνην δια την προσφοράν εις την Ελλάδα της προτομής του λόρδου Βύρωνος.

... Εν όσω όμως τόσον η κυβέρνησις όσον και οι κυβερνώμενοι κατοικούν σε καλύβες και ως νομάδες εις ερείπια διαμένουν, κρίνω όπως η προτομή του κ. Βορτολίνη παραμείνη προς το παρόν εις το ατελιέ του. Συ δε βεβαίωσέ τον ότι με την πρώτην ευκαιρίαν θα του την ζητήσω και πάλιν αναγράφων την της Ελλάδος ευγνωμοσύνην προς την καλοκαγαθίαν του δωρουμένου δώρον κάλλιστον και σεμνότατον...

- 1.Τι θέλησε να δωρήσει ο καλλιτέχνης Βορτολίνη στην Ελλάδα;**
- 2.Από πού φαίνεται η κρισιμότητα της οικονομικής κατάστασης της χώρας;**
- 3.Πώς θα χαρακτηρίζατε τον Καποδίστρια από τον τρόπο που χειρίζεται το θέμα της δωρεάς του Βορτολίνη;**

Γ) Προς τον Δημήτριον Υψηλάντη

...Δεν ανήκει εις τον στρατόν να επιβάλη όρους εις την κυβέρνησιν... Πληροφορήσατε λοιπόν τους αρχηγούς και τους στρατιώτας ότι η κυβέρνησις την μεν αξίωσιν δεν απορρίπτει αλλά τότε θα μεριμνήση περί αυτής όταν μάθη ότι οι στρατιώται επέδειξαν πάσαν την οφειλομένην πειθαρχίαν...

Δ) Προς τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη

Αν ο καθένας από εσάς (και ομιλώ δι' εκείνους που κατέχουν τας πρώτας θέσεις εις την πολιτικήν ζωήν της χώρας) με εβοήθει ολίγον και καλοπίστως, λησμονών δια μίαν στιγμήν τα προσωπικά του συμφέροντα, το έργον μου θα εγίνετο περισσότερο εύκολον δι' εμέ και περισσότερο καρποφόρον δια την Πατρίδα...

Αφού μελετήσετε τις πηγές Γ και Δ να προσπαθήσετε:

- A) Να εντοπίσετε τους λόγους για τους οποίους ο Καποδίστριας έγινε μισητός σε κάποιους προύχοντες.**
- B) Να υποθέσετε τα προβλήματα που δημιουργούσαν αυτοί στον Καποδίστρια.**
- Γ) Να προσπαθήσετε να δικαιολογήσετε τη στάση του Καποδίστρια.**

